

THEATERKRANT

RECENSIES

HYLLOS DE VEENFABRIEK EN HET ASKO|SCHÖNBERG

MUZIEKTHEATER

- 16 november 2013 - Rijksmuseum van Oudheden, Leiden - [Speellijst](#)

Prachtige muziek in nieuw Grieks drama

Hyllos

door Joke Beeckmans gezien 16 november 2013 | Gepubliceerd:

Voor een oude tempel bespreken Griekse helden in verzen de democratie. Tegelijkertijd vuren ze met een Red Bull in de hand oneliners af op de camera en bedient het koor elektronische instrumenten. *Hyllos* van De Veenfabriek en het Askol|Schönberg ensemble is een Griekse tragedie van nu.

Hyllos combineert het beste en het slechtste van twee werelden. Classicus en toneelvertaler Herman Altena bouwde de nieuwe tekst op rond de mythologische held Hyllos, de zoon van Herakles. Altena beschrijft hoe Hyllos na de dood van zijn dictatoriale vader een democratisch bestuur wil vestigen in Trachis. Zijn grote voorbeeld is het Athene van Theseus, die met democratische vernieuwingen de stad tot grote bloei bracht. In Trachis stuit Hyllos echter op zwaar verzet.

De opvoering neemt ruim tweeënhalf uur in beslag, maar veel actie bevat de plot niet. De nadruk in Altena's tekst ligt op de debatten tussen voor- en tegenstanders van de nieuwe staatsvorm. Hyllos, met geheven kin koninklijk gespeeld door Joep van der Geest, probeert de representant van de oude macht Lykos (Reinout Bussemaker) te overtuigen. De emotionele Atheense koningin Hippe (Jacobien Elfers) neemt het op tegen de antidemocratische tiran Menestheus, griezellig charismatisch gespeeld door Bas Maasse. Inspiratie voor de personages en politieke

situatie haalde Altena voornamelijk uit de Griekse mythologie en geschiedenis, maar ook de overeenkomsten met hedendaagse populistische politici en de democratiseringsbewegingen in de Arabische wereld zijn groot. Ook de vormgeving combineert klassiek met actueel. Passend bij de Griekse gewoonte om politiek voor de poorten van het paleis te bedrijven, speelt de voorstelling in Leiden voor de Egyptische tempel van het Rijksmuseum van Oudheden. Tegelijkertijd kiezen regisseur Paul Koek en vormgever Theun Mosk voor de moderne setting van een televisietalkshow. De verschillende partijen zitten samen aan een ronde praattafel, waar ze door microfoons in *oneliners* en *soundbites* de camera en daarmee de kiezer pogen te verleiden. Met slimme retorica slingeren de opposanten het publiek heen en weer langs verschillende meningen en waarheden. Vaak spreken ze elkaar tegen, maar wie gelijk heeft valt onmogelijk te achterhalen. Doordat het publiek - net als bij *P&W*, *DWDD* en *KvdB* - langs drie kanten om de debattafel zit, kan het beelden van voor en achter de camera en de live uitzending op de schermen met elkaar vergelijken en nog een extra manipulerende kracht ontdekken. Het komt de besluitvorming niet ten goede. De rationele Hyllos raakt al wikkend en wegend totaal verlamd. Zinnetjes als 'in uw woorden', 'als dit waar is', 'mij bereiken andere geluiden' drukken zijn voortdurende twijfel uit. Ondertussen lopen buiten het oog van de camera de gemoederen hoog op. Als de Atheense koning Theseus en de broer van Hyllos om het leven komen, zingen hun vrouw (Jacobien Elfers) en moeder (Milena Haverkamp) wonderschone, maar tegelijkertijd hartverscheurende klaagzangen. De muziek in deze voorstelling is van grote schoonheid. In wisselende formaties op en rond het podium spelen muzikanten van De Veenfabriek en het Askol|Schönberg speciaal gecomponeerde muziek van de Amerikaanse Derek Bermel, naast fragmenten van Ives, Bruckner, Diepenbrock en eigen improvisaties. Hun weemoedige volksmuziek, aanstekelijke Balkanritmen en ontroerende ballades zijn een prachtige ondersteuning, illustratie en afwisseling van de debatten. Doordat het publiek tijdens de ouverture oogmaskertjes draagt, wordt het vanaf de eerste noot al de sferische klankwereld ingezogen. Politiek klonk zelden zo mooi.

Foto: Bowie Verschuuren

- See more at: <http://www.theaterkrant.nl/recensie/hyllos/#sthash.dRnAdBnF.dpuf>